

WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-I.4131.29.2024

Łódź, 21 stycznia 2024 r.

Rada Gminy Godzianów

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688).

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LVIII/365/23 Rady Gminy Godzianów z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie usług opiekuńczych.

Uzasadnienie

Rada Gminy Godzianów podjęła w dniu 19 grudnia 2023 roku uchwałę w sprawie usług opiekuńczych.

Postanowienia uchwały budziły zastrzeżenia organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Gminy Godzianów zawiadomienia z dnia 10 stycznia 2024 r. znak: PNIK-I.4131.29.2024, w którego uzasadnieniu organ przedstawił uwagi.

Wójt Gminy Godzianów w piśmie z dnia 12 stycznia 2024 r. poinformował, że rada gminy zmieni uchwałę na najbliższej sesji.

Mimo powyższego oświadczenia organ nadzoru uznał za zasadne wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego w przypadku uchwały, której postanowienia są sprzeczne z prawem, z uwagi na wiążący go trzydziestodniowy termin do wydania stosownego aktu nadzoru.

Wobec powyższego organ nadzoru prezentuje następujące stanowisko w sprawie.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrzynkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Podstawę prawną do podjęcia uchwały przez Radę Gminy Godzianów stanowi art. 50 ust. 6 i ust. 6a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.), zwanej dalej - ustawa. Stosownie do tego przepisu rada określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Z kolei art. 50 ust. 6a ustawy stanowi, że w przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6, określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług.

W oparciu o analizę porównawczą delegacji ustawowej wynikającej z art. 50 ust. 6 i 6a ustawy z postanowieniami uchwały stwierdzić należy, że akt ten nie stanowi prawidłowej realizacji kompetencji ustawowej.

W § 2 uchwały rada gminy postanowiła, że usługi opiekuńcze przyznawane są osobom spełniającym warunki określone w art. 50 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej albo uchwale podjętej na podstawie art. 50 ust. 6b ustawy o pomocy społecznej.

W art. 50 ust. 6 i ust. 6a ustawy wyraźnie wskazuje się, że to organ stanowiący gminy ma w drodze uchwały określić szczegółowe warunki przyznawania usług opiekuńczych, usług specjalistycznych oraz usług sąsiedzkich. Oznacza to, że rada powinna określić przesłanki, jakie będą brane pod uwagę przy podjęciu decyzji o przyznaniu świadczeń. Odesłanie do przepisów ustawy o pomocy społecznej oraz postanowień uchwały nie wypełnia delegacji zawartej w powołanym wyżej przepisie. W ocenie organu nadzoru Rada Gminy Godzianów w uchwale nie określiła warunków przyznawania wymienionych świadczeń, uregulowała natomiast warunki odpłatności za usługi.

W § 6 ust. 1 uchwały rada postanowiła, że zakresem usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich można objąć pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Treść § 6 ust. 1 uchwały nie wypełnia dyspozycji art. 50 ust. 6a ustawy, bowiem nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie zakresu usług sąsiedzkich, co w konsekwencji może prowadzić do uznaniowego zastosowania § 6 ust. 1 uchwały. Określenie stosownego zakresu usług sąsiedzkich w uchwale powinno zostać ustalone w sposób szczegółowy i precyzyjny. Kwestionowana uchwała jest aktem prawa miejscowego, zatem rada jest zobowiązana do

unormowania zakresu usług sąsiedzkich w taki sposób, aby adresaci tych postanowień nie mieli wątpliwości co do ich rozumienia i stosowania.

Powyżej wykazane naruszenia prawa oznaczają, że doszło do tzw. „pominięcia uchwałodawczego” (por. wyrok NSA z dnia 20 lutego 2019 r., sygn. akt II OSK 834/17). Oznacza to, że pominięcie przez radę któregoś z wymienionych elementów jakie powinny obligatoryjnie znaleźć się w uchwale skutkuje brakiem pełnej realizacji upoważnienia ustawowego i ma istotny wpływ na ocenę zgodności z prawem podjętego aktu. Rada obowiązana jest bowiem przestrzegać zakresu upoważnienia, udzielonego jej przez ustawę. Niewyczerpanie zakresu przedmiotowego przekazanego przez ustawodawcę do uregulowania w drodze uchwały, skutkuje istotnym naruszeniem prawa. Podkreślić należy, że pominięcie prawodawcze jest specyficznym rodzajem naruszenia zakresu upoważnienia ustawowego. Akty prawa miejscowego, wydawane na podstawie upoważnienia ustawowego, powinny w całości wykonywać to upoważnienie. Stanowi to warunek ich legalności. W przypadku, gdy akt prawa miejscowego nie realizuje w pełni treści upoważnienia ustawowego, powinien zostać wyeliminowany w całości ze skutkiem *ex tunc* z lokalnego porządku prawnego.

Organ nadzoru dostrzega również inne uchybienie a mianowicie, że postanowienia uchwały wykraczają poza delegację ustawową.

W § 3 ust. 2 uchwały rada wskazała stawkę opłaty za jedną godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych.

Rada została upoważniona do określenia szczegółowych warunków odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Zapis wprowadzony przez radę może powodować wątpliwości adresatów uchwały, czy stawka opłaty za jedną godzinę usług opiekuńczych obejmuje również specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W § 6 ust. 2 uchwały rada wskazała formy w jakich mogą być świadczone usługi sąsiedzkie.

Zdaniem organu nadzoru zapis wprowadzony przez radę stanowi przekroczenie delegacji ustawowej, bowiem nie dotyczy materii, która została przekazana na mocy upoważnienia ustawowego do uregulowania organowi stanowiącemu gminy. Rada nie została upoważniona do określenia form usług sąsiedzkich, ponieważ zagadnienie to zostało uregulowane w art. 50 ust. 3a ustawy. Organ nadzoru wskazuje, że brzmienie § 6 ust. 2 uchwały jest niejasne i budzi wątpliwości, co do zakresu i form usług sąsiedzkich w szczególności w kontekście brzmienia

zdania drugiego w wyżej powołanym przepisie uchwały, który przewiduje możliwość przyznania usług sąsiedzkich w innej formie.

W tym stanie faktycznym i prawnym zasadnym jest stwierdzenie nieważności uchwały Nr LVIII/365/23 Rady Gminy Godzianów z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie usług opiekuńczych z uwagi na istotne naruszenie przepisów prawa tj. art. 50 ust. 6 i 6a ustawy.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl

Do wiadomości:
Wójt Gminy Godzianów